

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

Ότε ἐστὶ κατὰ τοῦ ἐν θεοτόκῳ ἔθρῳ
βουλεύσασθε ἢ κατὰ παιδείας καὶ αὐτῶν καὶ
τῶν αὐτῶν οὐκείων. (Πλάτ. Θεάγης).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Κ. Ν. Φιλαδέλεφους

1884

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΛΑΤΩΝ

ΕΤΟΣ 57.	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΤΕΥΧ. Α' ΚΑΙ Β'.
----------	--------------------------	------------------

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΚΟΝΤΟΥ

Κριτικά καὶ Γραμματικά.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

§ 1. Πάντα κινούντα κάλων—πάντα κινεῖν τὰ καλῶς.

Ἄλεξ. Τραλλιαν. Τόμ. Α', σελ. 571 ἐκδ. Puschm. «Καὶ δεῖ πανταχόθεν βοηθεῖν τὸν ἐπιστήμονα καὶ φυσικοῖς χρώμενον ἐπιστημονικῶ λόγῳ καὶ μεθόδῳ τεχνικῇ καὶ τὸ λεγόμενον πάντα κινεῖν τὰ καλῶς σπεύδοντα μακρᾶς νόσου καὶ μοχθηρᾶς ἀπαλλάξαι τὸν κάμνοντα.»

Παντί, νομίζομεν, φανερόν ὑπάρχει ὅτι νοσεῖ ἡ προκειμένη ῥήσις κακῶς διατεθεῖσα ὑπ' ἀναισθήτου βιβλιογράφου· οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ ὅτι ὑγιῆς ἀποκαθίσταται ἐκφερομένη ὧδε: «καὶ φυσικοῖς χρώμενον ἐπιστημονικῶ λόγῳ καὶ μεθόδῳ τεχνικῇ καὶ τὸ λεγόμενον πάντα κινῶντα κάλων, σπεύδοντα κτέ.»

Τοῦ παροιμιώδους ἀποβάντος πάντα κάλων κινεῖν, δι' οὗ ἐμφαίνεται τὸ πάντα τρόπον πειραῖσθαι καὶ προθυμίας μηδὲν ἐλλείπειν ἢ τὸ πᾶν τι μηχανᾶσθαι καὶ μηθενὸς ἀπέχεσθαι, ποιεῖται χρῆσιν ὁ Λουκιανὸς γράφων «ἀλλὰ χρῆ πάντα μὲν κάλων κινεῖν, πάντα δὲ πράττειν καὶ λέγειν» καὶ «πάντα κάλων ἐκίνουον ἀμύνασθαι βουλόμενος» (Σκύθ. 11 καὶ Ἀλεξ. 57). Ἀπαντᾷ δὲ καὶ παρὰ τῷ Ἰγνατίῳ «ὁ πάντα κάλων κινῶν εἰς τὴν αὐτοῦ κατασκευὴν» (Ἐπιστ. πρὸς Φιλιππ. 4) καὶ παρὰ τῷ Ὠριγένει «καίτοι γε πάντα κάλων κινήσαντες» καὶ «πάντας λόγους στρέφων καὶ πάντα κάλων, τοῦτο δὲ τὸ τοῦ λόγου, κινῶν» (Τόμ. ΙΘ', σελ. 47 καὶ Τόμ. ΚΕ', σελ. 354) καὶ παρὰ Κλήμεντι τῷ Ἀλεξανδρεῖ «πάντα μᾶλλον ὑπομένουσι καὶ πάντα, φασί, κάλων κινουσι» (σελ. 892) καὶ παρὰ τῷ Ἰουλιανῷ «πάντα κινουσι ἀκοσμίας κάλων» (σελ. 437 α) καὶ παρ' ἄλλοις (Ἴδε Βοισσονάδην *Παχυμέρ.* σελ. 29). Γρηγόριος ὁ Κύπριος λέγει «Ἀντλεῖν ἀμφοτέραις: ἐπὶ τῶν σπουδῇ τι ποιούντων. Ὁμοία τῇ πάντα κάλων κινεῖς» (Παροιμιογρ. Τόμ. Β', σελ. 104. Πρβ. καὶ σελ. 287). Ἐν τοῖς εἰς Θεόκριτον Σχολίοις ἀντὶ τοῦ «πάντα κάλων κινεῖ καθελκύσαι σε πρὸς τὸν ἑαυτῆς ἔρωτα» (σελ. 227, 22 Ἀρ.) εἰς τῶν κωδίκων ἔχει λίθον. Παρατηρητέον δ' ὅτι ὁ Φρίσχιος ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν Θεσμοφοριαζουσῶν (σελ. 192) πλημμελὲς ὑπολαβὼν τὸ ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ Λουκιανοῦ περὶ τῆς Περεγρίνου τελευτῆς § 12 «οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα πάντα ἐκίνουον ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν» προσθεὶς τὸ κάλων ἀνέγνω «πάντα κάλων ἐκίνουον» (Πρβ. καὶ Ἰακωβίτζιον *Λουκ.* Τόμ. Γ', σελ. 424). Ἀπαντᾷ δὲ καὶ ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς τοῦ Λιβανίου σελ. 130 «ὑπὲρ δὲ τοῦ σίτου πάντα μὲν οἴμαι κινήσειν τὸν χρηστὸν Ὀλύμπιον, πράξειν δὲ οὐδὲν ἢ μικρόν» καὶ ἐν τοῖς εἰς Ἀριστοφάνη Σχολίοις σελ. 60,

48 Διδ. «Κάλων: παροιμία πάντα δὴ κάλων κινεῖ.— Ἄπλοῦν σε δεῖ τὰ ἄρμενα, οἷον πάντα κινεῖν ὑπὲρ τοῦ περιγενέσθαι αὐτοῦ» (Ἴδε καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Σχαιφήρου ἔκδοσιν τοῦ περὶ Ἑλλείψεων Συγγραμματος τοῦ Βωσίου σελ. 249 κέξ.).

Τὴν αὐτὴν ἢ παραπλησίαν δύναμιν ἔχει τὸ πάντα κάλων ἢ πάντας κάλως σείειν, οὗ φέρομεν παραδείγματα τὸ ἐκ τῆς Παλατίνης Ἀνθολογίας «δὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ ὠνήρ τοὺς Μουσέων πάντας ἔσεισε κάλους (κάλως)» (Θ', 545) καὶ τὸ ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως «πάντα φασὶ δεῖν τὸν ἔμπορον κάλων σείειν» (Ἐπιστολογρ. σελ. 111 Διδ. Ἴδε Τούπιον Emend. Τόμ. Β', σελ. 20. Πρβ. καὶ Τόμ. Δ', σελ. 153). Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Ἡσυχίου κεῖται «Πάντα κάλων σείει: παροιμία ἐπὶ τῶν πάσῃ προθυμίᾳ χρωμένων», ἐν δὲ τῷ τοῦ Φωτίου «Πάντα κάλων σείει Ν: παροιμία ἐπὶ τῶν πάσῃ προθυμίᾳ χρωμένων· παρῆκται δὲ ἀπὸ τῶν τὰ ἄρμενα χαλώντων.» Τὰ αὐτὰ εὐρίσκομεν καὶ παρὰ τῷ Ζηνοβίῳ κείμενα πλὴν ὅτι προστακτικῶς ὁ λόγος αὐτοῦ εἶνε προενηνεγμένος, οἷον «πάντα κάλων σείει» (Παροιμιογρ. Τόμ. Α', σελ. 145. Πρβ. καὶ Τόμ. Β', σελ. 600 καὶ Σουΐδαν σελ. 814 Βεκκ.). Εὐστόχως ὁ Βοισσονάδης ἐν τοῖς Ἀνεκδότοις Τόμ. Α', σελ. 98 ἔγραψε «χρὴ μᾶλλον ζηλοῦντας ἐλέσθαι τὸ ἄμεινον καὶ πάντα σείοντας κάλον (κάλων) ἀμιλλᾶσθαι φιλεῖν τοῖς ὧδε λαμπροῖς» ἀντὶ τοῦ φερομένου ἐν τῷ κώδικι πάντας ἰόντας καλόν.

Παραλαμβάνεται δ' ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος παροιμιώδει ρῆσει καὶ τὸ σύνθετον ἀνασειεῖν, ὡς παρὰ Φίλωνι τῷ Ἰουδαίῳ «πάντα κάλων εὐσεβείας ἀνασείσαντες» καὶ «πάντα κάλων ἀνασείσαντες ἐριστικῶν δογμάτων» (Τόμ. Β', σελ. 141 καὶ 256) καὶ «πάντα κάλων ἀνασείσαντες λαμπρὰ φυσῶμεν» καὶ «πάντα μὲν οὖν ἀνασειῶν κάλων ἀχαλινώτου στόματος καὶ κατηγοροῦ (Γρ. κακηγόρου) γλώσσης» (Τόμ. Γ', σελ. 201 καὶ 292) καὶ «πάντα δὴ κάλων ἀνασειῶν, ὡς οἱ πνεῦμα δεξιὸν κατ' οἰάκων ἔχοντες» (Τόμ. ς', σελ. 111) καὶ «ὅταν μὲν πνεῦμα οὖριον κατ' οἰάκων ἐπιγένηται, παντὸς καὶ (Γρ. δὴ) ἀνασεισθέντος κάλου (κάλω), πλησίστιοι μέχρι λιμένων αἰ νῆες κατάγουσιν» (Τόμ. Α', σελ. 207). Ἄπαντ' ἄ δε καὶ

ἐν τῷ Ὀνομαστικῷ τοῦ Πολυδεύκου «ἐπλέομεν πάντα ἀνασεΐσαντες κάλων» (Α', 107).

Ὁμοίας ἐννοίας ἔχεται τὸ πάντα κάλων ἐξιέναι, οὗ ἐγένετο χρῆσις ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους. Ἐλέγχθη δ' ὑπὸ μὲν τοῦ Εὐριπίδου «ἐχθροὶ γὰρ ἐξιᾶσι πάντα δὴ κάλων» (Μηδ. 278), ὑπὸ δὲ τοῦ Ἀριστοφάνους «νῦν δεῖ σε πάντα δὴ κάλων ἐξιέναι σεαυτοῦ» (Ἴππ. 756. Πρβ. Ἐλμσλήιον Εὐριπ. Μηδ. σελ. 128. Ἐτι δὲ Κόβητον Μνημοσ. 1874, σελ. 357).

Ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ τοῦ Πλάτωνος κεῖται «μήτ' αὖ Πρωταγόραν πάντα κάλων ἐκτείναντα, οὐρία ἐφέντα, φεύγειν εἰς τὸ πέλαγος τῶν λόγων» (σελ. 338 α'), ἐν δὲ τῷ Σισύφῳ τοῦ Ψευδοπλάτωνος εὐρίσκεται «τὸ λεγόμενόν γε πάντα κάλων ἐφέντες καὶ πᾶσαν φωνὴν ἀφιέντες» (σελ. 389 γ'), εἰς ὃ φέρεται τὸ σχόλιον τόδε· «Πάντα κάλων ἐφέντες: ἐπιτείναντες ἢ κινήσαντες ἢ σείσαντες. Παροιμία ἐπὶ τῶν πάσῃ προθυμία χρωμένων· παρῆκται δὲ ἀπὸ τῶν τὰ σχοινία ἢ τὰ ἄρμενα χαλώντων ναυτῶν» (Πρβ. καὶ Παροιμιογρ. Τόμ. Β', σελ. 86). Ὁ Ἑρμαννὸς ἐξέδωκε «πάντα κάλων ἐξιέντες» ἀντὶ τοῦ ἐφέντες, ὃ δ' Ὁσαννὸς ἐτόπασε «πάντα κάλων ἐντείναντα» ἀντὶ τοῦ ἐκτείναντα, ᾧ εὖ ποιῶν συνηγορεῖ ὁ Σταλβώμιος ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Πλάτωνος (Τόμ. Β', β', σελ. 132). Ὁμοίως τῷ κάλων ἐκτείνειν λέγεται κάλων τείνειν ἐν ἐπιγράμματι, οἷον «καὶ γνοὺς ὡς θνατοῖς οὐδὲν γλυκερώτερον αὐγᾶς ζῆθι κάλων τείνας οὐριον εὐφροσυνᾶν» (Ἴδε Βαλκενάριον Διατρ. σελ. 232 κέξ. Πρβ. καὶ Καιθήλιον Ἐπιγρ. Ἑλλην. σελ. 227).

Εὐρομεν δὲ καὶ τοῦ πάντα κάλων καθεῖναι χρῆσιν ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Ἡσυχίου «Κατουρίσας: ἀθρόως, πάντα κάλων καθεῖς καὶ μὴ διαμελλήσας» καὶ τοῦ πάντα κάλων ἀνεῖναι ἐν τῷ Ὀνομαστικῷ τοῦ Πολυδεύκου Σ', 144, «ἀνέδην, χύδην, ρύδην· πάντα κάλων ἀνεῖς».

Ἄξιον μνείας ὑπάρχει καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀππιανοῦ ῥηθὲν ἐν τοῖς Ἀλιευτικοῖς Β', 222 «οἷσι λέλυνται ἡνία, γαστροὶ δὲ πάντας ἐπιτρωπῶσι κάλωας», περὶ οὗ εἶνε τάδε ἐν τοῖς παλαιοῖς σχολίοις σεσημειωμένα· «Τὸ δὲ ἐπιτρέπει τοὺς κάλωας ἀπὸ τῶν ναυτῶν, οἱ ἐν

καιρῷ εὐπλοίας ἢ καὶ κινδύνου ἀμεταχειρίστους ἐῷσι τοὺς κάλως».

Σκαρλάτος ὁ Βυζάντιος γράφει ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης σελ. 654 «Κάλως, κάλω καὶ (σπανιώτατα κάλωος (δ)· σχοινί, (κωρ.) καρὰδόσχοινον, παλαμάρι— Πάντα κάλω κινεῖν (Ἔντεινεῖν, ἀφιέναι, ἀνασειεῖν κτλ.), Παροιμ., μεταχειρίζεσθαι κάθε τρόπον». Σφοδρᾶς ἐπιτιμῆσεως ἄξιος εἶνε ὁ περιδέξιος λεξικογράφος ἐκφέρων τὴν αἰτιατικὴν τοῦ κάλωος ἀνευ τοῦ Ν, οἷον πάντα κάλω κινεῖν. Δίκαιον δὲ νομίζομεν νὰ μεμφοθῆ τις αὐτὸν καὶ διότι ἀμνημονήσας τοῦ ἐξιέναι, οὐ ἐποιήσατο χρῆσιν δ τ' Εὐριπίδης καὶ ὁ Ἀριστοφάνης, παρέθετο τὸ ἀφιέναι. Ὅρθως ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Γαζῆ (Τόμ. Β', σελ. 124) εἶνε γεγραμμένον «Κάλως, γεν. κάλω, αἰτ. κάλωΝ» καὶ «Παροιμιωδῶς πάντα κάλωΝ κινεῖν, ἐντεινεῖν, ἐξιέναι, ἀνασειεῖν». Καὶ ἐν τῇ λέξει δὲ ἐξίημι οὐδαμῶς ὁ Σκαρλάτος οὔτε τὴν χρῆσιν τοῦ πάντα κάλων ἐξιέναι ἐμνημόνευσεν οὔτε τὴν καθόλου ἐκφορὰν κάλων ἢ κάλωος ἐξιέναι. Εἶπε δ' ὁ Εὐριπίδης ἐν Τρωάσι 94 «ὅταν στρατεύμ' Ἀργεῖον ἐξιῆ κάλωος» καὶ ἐν Ἡρακλεῖ Μαινομένῳ 837 «φόνιον ἐξίει κάλων». Πρβ. καὶ Πίνδαρ. Πυθιον. Α', 176 «ἐξίει δ' ὡσπερ κυβερνάτας ἀνὴρ ἰστίον ἀνεμόεν». Ἡδύνατο δ' ὁ Σκαρλάτος νὰ γινώσκη τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐκ τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Πασσοβίου. Ἐν ἀποσπάσματι τοῦ Ἐπικράτους παρ' Ἀθην. σελ. 782 ς' κεῖται «καὶ τοὺς κάλους (κάλωος) ἐκλνε καὶ χάλα πόδα».

§ 2. Τὸ ὄνομα κάλωος παρὰ μὲν τοῖς παλαιοῖς αἰείποτε ἰσοσυλλάβως ἐκλίνετο, παρὰ δὲ τοῖς μεταγενεστέροις ἐνίοτε καὶ περιτοσυλλάβως.

Οὐδὲν σαφὲς διδάσκει Σκαρλάτος ὁ Βυζάντιος ἀποφαινόμενος ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης ὅτι ἡ γενικὴ τοῦ κάλωος σχηματίζεται σπανιώτατα κάλωος. Ὄφειλε νὰ εἶπη ὅτι ὁ περιτοσυλλάβως προενηνεγμένος τύπος εἶνε ἴδιος τοῦ μεταγενεστέρου Ἑλληνισμοῦ. Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Γαζῆ (Τόμ. Β', σελ.

124) κεῖται «Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἔχει καὶ τὸ πληθυντικὸν κάλωες.»

Παρ' Ἀπολλωνίῳ τῷ Ῥοδίῳ ἀπαντᾷ ἡ τ' ὀνομαστικὴ κάλωες καὶ ἡ αἰτιατικὴ κάλωας, οἷον Β', 725 «ὑπὸ πνοιῇ δὲ κάλωες ὄπλα τε νῆια τινάσσετο νισσομένοισιν» καὶ Α', 566 «ἐπ' ἰκριόφιν δὲ κάλωας ξεστήσιν περόνησι διακριδὸν ἀμφιβαλόντες» καὶ Α', 1277 «ὑψι δὲ νηὸς εὐναίας ἐρύσαντες ἀνεκρούσαντο κάλωας». Εἰς τὴν πρώτην αἰτιατικὴν φέρεται σχόλιον ἔχον ὧδε· «Κάλωας· ἀπ' εὐθείας τῆς κάλως κατὰ Ἀττικούς». Ἄλλ' οὐδεὶς τῶν Ἀττικῶν εἶπε κάλωες ἢ κάλωας. Ὁ Χοιροβοσκὸς γράφει σελ. 255,35 «Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες καὶ πῶς τὸ κάλως, ὃ σημαίνει τὸν σχοῖνον, βαρύτονον ὄν καὶ βραχεῖα παραληγόμενον οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ΤΟΣ ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ΟΣ, οἷον κάλως κάλωος, ὡς μαρτυρεῖ Ἀπολλώνιος ὁ τὰ Ἀργοναυτικὰ γράψας κάλωας εἰπὼν τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον εὐναίας ἐρύσαντες ἀνεκρούσαντο κάλωας, ἐν τῷ τέλει τοῦ πρώτου λόγου. Ὡς γὰρ ἀπὸ τοῦ κάλως κάλωος ἐστὶν ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν κάλωες, ὡσπερ ἦρωος ἦρωες, καὶ ἐκεῖθεν ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν κάλωας, ὡσπερ ἦρωας. Καὶ τῇ εὐθείᾳ τῶν πληθυντικῶν ἐχρήσατο ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ λέγων δερχόμενοι παράμειβον, ὑπὸ πνοιῇ δὲ κάλωας.

Οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα εἰπεῖν ὡς Ἀττικὴ ἐστὶν ἡ κλίσις· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Σ κλίνουσιν, οἷον ὁ κάλως τοῦ κάλω, ὡσπερ ὁ Μενέλεως τοῦ Μενέλεω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ τοῦ κάλως κάλωος κλίσις ἀλλ' ἐπέκτασις, κτέ.» (Πρβ. καὶ Ἑτυμολογ. Μέγ. σελ. 74, 6 καὶ Κραμ. Ἄν. Ὁξ. Τόμ. Β', σελ. 375, 22). Γελοιοτάτη εἶνε ἡ γνώμη, καθ' ἣν τὸ κάλωος ἐσχηματίσθη κατ' ἐπέκτασιν. Πρβ. καὶ ἄλωος-ἄλωος, κτλ. (ἀντὶ τοῦ ἄλωος-ἄλω, κτλ.), περὶ οὗ ἀλλαγῶ.

Εὐρίσκεται δὲ καὶ ἐν τοῖς Ἀλιευτικοῖς τοῦ Ὀππιανοῦ Α', 228 «ἀροχθεῦσι δὲ κάλωες» καὶ Α', 345 «δοιοὺς μὲν ἄνω πόδας ὥστε κάλωας ἀντανύει» καὶ Β', 223 «γαστρὶ δὲ πάντας ἐπιτρωπῶσι κάλωας» καὶ ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς τοῦ Ψευδορφέως 626

«στρεπτοὶ λύοντο κάλωες» καὶ 257 «κάλωας βρίσασθ' ὁμορροθέεντες» καὶ 241 «εὐστρέπτοισι κάλωσιν» καὶ ἐν τοῖς Διονυσιακοῖς τοῦ Νόννου Γ', 27 «συμπλεκέες δὲ κάλωες ἐσύρισαν» καὶ Δ', 229 «διχθαδίους δὲ κάλωας ἐφαψάμενός τινι γόμφῳ κτέ.»

Περὶ τῆς περιττοσυλλάβου κλίσεως τοῦ κάλωος ποιεῖται λόγον καὶ ὁ Εὐστάθιος ἐν ταῖς εἰς Ὅμηρον Παρεκβολαῖς γράφων σελ. 136, 42 «ὡς καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ κάλος ἐκταθεὶς παρὰ Ἀττικοῖς τοὺς κάλωας ἔκλινεν» καὶ σελ. 1271, 4 «ὡς γὰρ κάλος κάλου τὸ σχοινίον, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ κάλωος κάλωος παρ' Ἀττικοῖς ὕστερον ἢ κάλωος κάλω, οὕτω καὶ λαγός λαγοῦ—καὶ λαγώς λαγώ» καὶ σελ. 1534, 10 «καὶ δρα δτι ὁ κάλος οὐκ ἐκτείνει τὴν λήγουσαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, εἰ καὶ ὕστερον Ἀττικῶς μεγεθύνεται καὶ περιττοσυλλάβως δὲ ὡς τὰ πολλὰ κλίνεται.» Λέγει δὲ καὶ ἐν σελ. 1452, 58 «οἱ δὲ παλαιοὶ προτόνους φασὶ κάλωας ἀπὸ τοῦ καρχησίου εἰς πρόραν καὶ πρύμναν διατείνοντας» καὶ σελ. 1453, 2 «λέγει δὲ βοέας καὶ ἐν συναίρεσει βοεῖς τοὺς ἐκ βοείων ἱμάντων κάλωας, οὗς καὶ κάλους οἱ ὕστερόν φασιν οἱ καὶ τὸν λαγῶν συστέλλοντες καὶ τὸ πληθυντικὸν λαγούς λέγοντες.» Ταραχώδη εἶνε τὰ ὑπὸ τοῦ Εὐσταθίου γεγραμμένα. Ἡ περιττοσύλλαβος κλίσις τοῦ ὀνόματος κάλωος ἦτο ἄγνωστος τοῖς Ἀττικοῖς, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐδηλώσαμεν. Παρατηρητέον δ' ἐν παρόδῳ ὅτι οὐχὶ πρόραν οἱ Ἕλληνες ἔλεγον ἀλλὰ προῶραν.

Ἐν τέλει παρατιθέμεθα τὰ ὑπὸ τοῦ Φρασικλέους ἐν τῇ Γραμματικῇ (σελ. 47) εἰρημένα, ἵνα δείξωμεν ὅτι καὶ πεπαιδευμένοι ἄνδρες οὐχὶ ἀκριβῆ ἐνίοτε ἢ ἀβασάνιστα διδάσκουσι. Τάδε γράφει ὁ Φρασικλῆς «κάλωος (ὁ), γεν. κάλω, αἰτ. κάλων. Πληθ. καὶ κάλωες καὶ κάλωος καὶ κάλοι, αἰτ. κάλους.»

Ἀκριβῶς περὶ τῶν τύπων κάλος καὶ κάλωος θὰ διαλάβωμεν ἀλαχοῦ, ὡς καὶ περὶ τῶν τύπων λαγός καὶ λαγώς καὶ λαγῶος. Σημειωτέον δ' ἐνθάδε ὅτι ἐν τοῖς Προγυμνάσμασι τοῦ Νικηφόρου (Ῥητ. Οὐαλζ. Τόμ. Α', σελ. 489, 3) ἀναγινώσκεται «οἱ κάλωος ἐτέτριγεςαν.»

§ 3. Παρὰ φαῦλον ἡγησάμενος — περί φαυλον ἡγησάμενος.

Προκόπ. Τόμ. Β', σελ. 197, 23 Βόνν. «Περὶ φαῦλον γὰρ ἡγησάμενος τὸ τε φρούριον καὶ τοὺς τοῦ φρουρίου οικήτορας ζῦν τοῖς στρατιώταις κακῶν ἀπαθείς διασώσασθαι τὸ μὲν ὀχύρωμα εἶασε παντάπασι στρατιωτῶν ἔρημον, ἅπαντας δὲ ἀπαγαγῶν ἕσον ἀπὸ σταδίων πέντε ἐς παράταξιν διεκόσμησεν.»

Οὐδεὶς ποτε τῶν Ἑλλήνων οὐτ' εἶπεν οὐτ' ἠδύνατο νὰ εἶπη περὶ φαῦλον ἡγεῖσθαι ἢ ἡγήσασθαι, ἀτοπωτάτης οὔσης ἐν τῇ ταύτῃ φράσει τῆς προθέσεως περὶ. Ἑλληνιστὶ λέγεται παρὰ φαῦλον ἡγεῖσθαι, καθάπερ καὶ παρὰ φαῦλον ποιεῖσθαι καὶ παρὰ φαῦλον τίθεσθαι. Ἀναμφίλεκτον δ' ἡμῖν φαίνεται ὅτι καὶ ὁ Προκόπιος ἔγραψε «παρὰ φαῦλον ἡγησάμενος τὸ τε φρούριον κτέ.», ὡς ἐν σελ. 320, 10 «παρὰ φαῦλον ἡγησάμενοι τὸ τὰ βελτίω σφίσιν αὐτοῖς ἐλέσθαι» καὶ ἐν Τόμ. Γ', σελ. 75, 6 «παρὰ φαῦλον ἡγησάμενοι κακοπάθειάν τινα ὑπὲρ ἀνοήτου φέρεσθαι (Γρ. αἴρεσθαι) δόγματος.» Φέρεται δὲ καὶ παρὰ τῷ Ἀριστείδῃ Τόμ. Α', σελ. 737 «παρὰ φαῦλον ἡγεῖτο δι' αὐτοῦ ποιήσασθαι καὶ κατασχεῖν» καὶ σελ. 596 «πότερον ὡς τὰς σπονδὰς παρὰ φαῦλον ἐποιήσασθε ἄν;» καὶ παρὰ Διονυσίῳ τῷ Ἀλικαρνασσεῖ Τέχν. Ῥητ. Δ, 2 «οὕτως δὲ μηδ' ἐν τούτῳ παρὰ φαῦλον ποιεῖσθαι τὸ μέρος τοῦ λόγου τοῦτο» καὶ παρὰ τῷ Συνεσίῳ Ἐπιστ. σελ. 214 γ' «ἵνα μηδὲν ἀγνοήσειεν ἢ σὴ θεοσέβεια, ἣν οὐ παρὰ φαῦλον ἀλλ' ἀντὶ παντός ἐποιεῖτο πεισθῆναι διὰ τῶν ἀποβάντων» καὶ παρὰ τῷ Δεξιππῳ σελ. 18, 11 Βόνν. «καὶ ὄρκους καὶ πᾶσαν πίστεως βεβαιότητα παρὰ φαῦλον τιθεμένων.»

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐπίθετον φαῦλος συνωνυμεῖ τῷ ὀλίγος ἢ μικρός, ὃ καὶ συνάπτεται οὐχὶ ὀλιγάκις, οἷον μικρὸν καὶ φαῦλον ἀμάρτημα, βμικρὸν καὶ φαῦλον οἰκίδιον, μικρὰ καὶ φαῦλα προσκρούματα, μικρὰ καὶ φαῦλα προφάσεις, κτλ., ὁμοίαν ἔννοιαν ἔχει τὸ παρὰ φαῦλον ποιεῖσθαι ἢ τίθεσθαι ἢ ἡγεῖσθαι τῷ παρ' ὀλίγον ποιεῖσθαι ἢ παρὰ μικρὸν ποιεῖσθαι ἢ ἡγεῖσθαι, ὧν παραδείγματα μνημονεύομεν τάδε. Ξενοφ. Ἄν. Γ', ς', 11 «ἐνιοὶ μὲν αὐτῶν παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον, τῷ δὲ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει φαῦλον εἶ-

ναι τὸ πρᾶγμα.» Δί. Κάσσ. Τόμ. Α', σελ. 57 Δινδ. «παρ' ὀλίγον τὴν ἰδίαν ἔχθραν πρὸς τὰ κοινῇ συμφέροντα ἐποιήσατο.» Ἰσοκράτ. Φιλ. 79 «μηδὲ παρὰ μικρὸν ἠγείσθαι τὸ παρὰ πᾶσιν εὐδοκιμεῖν» Ψευδοδημοσθ. σελ. 1416, 51 «ἵνα μᾶλλον προτρέψω σε πρὸς τὴν φιλοσύριαν, ἂν μὴ παρὰ μικρὸν ποιήσῃ.» Ἀλκίφρ. Α', κθ', ἡ «ἐγὼ δ' οὐ παρὰ μικρὸν ἠγοῦμαι Μενάνδρου διαμαρτεῖν ἐραστοῦ.» Περβ. καὶ Πλάτ. Πολιτ. σελ. 546 δ' «παρ' ἑλαττον τοῦ δέοντος ἠγησάμενοι τὰ μουσικῆς.» Παρὰ Δίωني τῷ Κασσίῳ ΕΖ', ια', 2 φέρεται «παρὰ βραχὺ τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν πρὸς τὸ μηδένα ἐξ αὐτῶν συκοφαντηθῆναι θέμενος ἔκαυσε.»

Λέγεται δὲ καὶ παρ' οὐδὲν τίθεσθαι καὶ παρ' οὐδὲν ἄγειν καὶ παρ' οὐδὲν ποιείσθαι καὶ παρ' οὐδὲν ἠγείσθαι· ἔτι δὲ παρ' οὐδὲν εἶναι.

παρ' οὐδὲν τίθεσθαι. Αἰσχύλ. Ἄγαμ. 228 «λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας πατρώους παρ' οὐδὲν—ἔθεντο.» Εὐριπίδ. Ἴφιγ. Τ. 731 «μὴ ἀπονοστήσας χθονὸς θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς.» Πλάτ. Φαίδρ. σελ. 252 α' «οὐσίας δι' ἀμέλειαν ἀπολλυμένης παρ' οὐδὲν τίθεται.» Πλούτ. Δημοσθ. ΙΔ', 3 «παρ' οὐδὲν τὸ προσκροῦσαι τῷ δήμῳ θέμενος ἠλεγξεν.» Λουκιαν. περὶ Θυσ. 3 «παρ' οὐδὲν τίθεσαι τὸν εὐεργέτην» καὶ Βίων Πράσ. 13 «παρ' οὐδὲν τίθεσαι τὰ ἡμέτερα πρᾶγματα» καὶ Τοξάρ. 6 «ἀπαντᾶν πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι καὶ παρ' οὐδὲν τιθέμενον εἰ ἀποθανεῖται σώσας τὸν φίλον.» Αἰλιαν. Ποικ. Ἱστορ. Θ', 41 «τοῦτο παραχρῆμα μὲν ἐξεφαύλισε Παισανίας καὶ παρ' οὐδὲν ἔθετο» καὶ ΙΒ', 44 «παρ' οὐδὲν θέμενος τὴν ἐκ Διονυσίου τιμωρίαν καὶ καταδίκην.» Σουίδ. «Παρ' οὐδὲν θέμενος τοῦτο : ἀντὶ τοῦ καταφρονήσας, παραλογισάμενος· τὰς σπονδὰς πατήσας καὶ τοὺς ὄρκους παρ' οὐδὲν θέμενος Ἀλέξανδρος Πελοπίδαν καθείρξας ἐφρούρει» (Ἴδε Βαλκενάριον Διατρ. σελ. 9 καὶ Βλομφεῖλδον Αἰσχ. Ἄγαμ. σελ. 197 καὶ Βοισσονάδην Ἀρισταιν. σελ. 555). Παρὰ Δίωني τῷ Κασσίῳ ΛΗ', κθ', 4 ἔχουσι τάντίγραφα «οἱ γὰρ δυναστείας ἐρώντες παρ' οὐθενὶ πάντα τᾶλλα πρὸς τὸ τυχεῖν ὧν βούλονται τίθενται», ὅπερ εὖ ποιῶν ὁ Στούρτζιος ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Δίωνος Τόμ. Α', σελ. 429 μετέβαλεν εἰς τὸ παρ' οὐδὲν.